

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Heilige Familie te TIELT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 20313

Instelling Vrije Basisschool Heilige Familie

Directeur Els DESMET

Adres Driesstraat 1 - 8700 TIELT

Telefoon 051-40.47.50

E-mail heilige-familie@kbo-tielt.be

Website www.kbo-tielt.be/heiligefamilie

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Basisonderwijs Tielt

Adres Stationstraat 24 - 8700 TIELT

Scholengemeenschap Basisonderwijs Regio Tielt

Adres Molenweg 2 - 8700 AARSELE

CLB Vrij CLB Tielt

Adres Grote Hulststraat 55 1 - 8700 TIELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-10-2015, 27-10-2015 en 29-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 12-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Johan KETS

Teamleden Katrien DE ROO, Bart DE BIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	8
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	14
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	14
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Aanvangsbegeleiding	20
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 'Heilige Familie' in Tielt profileert zich als een goed gestructureerde 'familieschool'. Ze schrijft kinderen in uit de ruime omgeving van Tielt. Een dynamisch team stelt 'leren' centraal, maar investeert ook sterk in het welbevinden van de kinderen.

Op basis van het vooronderzoek op 19 oktober 2015 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningen van de kleuterafdeling om voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of de eindtermen voor wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek nagestreefd en bereikt worden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding en de sociaal-emotionele begeleiding. Ze onderzocht aspecten van het algemeen beleid en een selectie van overige erkenningsvoorwaarden. Ten slotte ging ze ook na in welke mate de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

In de **kleuterafdeling** streven de leerkrachten de ontwikkelingsdoelen voor **wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek** in voldoende mate na. De thema's krijgen een rijke en gevarieerde invulling, waarbij de doelen voor deze leergebieden op een evenwichtige manier aan bod komen. De leerkrachten houden daarbij de verwachtingen van het neteigen ontwikkelingsplan en van de leerplannen voor ogen. Dit gebeurt met meer diepgang voor wiskundige initiatie dan voor beide andere leergebieden. De speelleerhoeken bevatten uitdagende materialen en ontwikkelingsspellen, die het wiskundig denken van kinderen stimuleren en hen uitnodigen tot het exploreren van hun leefwereld. De stimulerende begeleidingsstijl van de leerkrachten draagt bij tot een veilig klasklimaat, waarin kleuters durven experimenteren en hun gevoelens verwoorden. Samen reflecteren over de opgedane ervaringen en daaruit leren, heeft nog groeikansen. De teamleden volgen de ontwikkeling van kleuters heel nauwgezet, maar observaties rond aspecten van 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' zijn minder expliciet aanwezig.

In de **lagere afdeling** bereikt het team de eindtermen voor **wiskunde** in voldoende mate. De leerkrachten hebben een duidelijk zicht op de specifieke inhoud die het leerplan voor hun leerjaar vooropstelt en passen het aanbod van het onderwijsleerpakket daarvoor aan. Ze maken een onderscheid tussen basis- en uitbreidingsleerstof. Een structuurvolle en positief stimulerende onderwijsstijl en de klemtoon op 'leren leren' ondersteunen een krachtige leeromgeving. De aandacht voor betekenisvolle situaties en reflecteren met leerlingen over wat en hoe ze leren, kan in sommige klassen nog groeien. Observaties en toetsen bieden de leerkracht een duidelijk zicht op de vorderingen van leerlingen en vormen het vertrekpunt voor gepaste differentiatie en zorgondersteuning. Ook sneller vorderende leerlingen krijgen de nodige uitdagingen.

Ondanks waardevolle inspanningen, zijn er in de lagere afdeling nog bijstellingen nodig om de eindtermen voor **'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek'** in voldoende mate te bereiken. Leerkrachten richten zich op leerplandoelen, maar dit gebeurt nog te weinig diepgaand om de essentiële leerinhouden voor hun klas duidelijk voor ogen te houden. Op zich waardevolle organisatorische of leergebiedoverschrijdende doelen nemen een te groot deel van de tijd in beslag. Daardoor ontstaat er een onevenwicht en komen sommige leerdomeinen te weinig aan bod. In sommige klassen krijgt de ontwikkeling van het tijd- en ruimtebesef weinig kansen. De evaluatie is vaak nog beperkt. Toch zijn er positieve aanzetten, zoals de ruime aandacht voor leeruitstappen, de samenwerking met externen en de aandacht voor techniek. Ook voor de afstemming over de klassen heen maakt de school afspraken.

Het onderzoek van de kwaliteitsbewaking richtte zich op de aanvangsbegeleiding van beginnende leerkrachten en op sociale en emotionele begeleiding van leerlingen. De **aanvangsbegeleiding** verloopt in samenwerking met de scholengemeenschap en is een voorbeeld van goede praktijk. Ze steunt op een doordachte visie op loopbaanbegeleiding in zijn geheel en is doelgericht gestructureerd en gefaseerd op langere termijn. De investering in een mentor-coach blijkt hierbij een duidelijke meerwaarde. De school maakt een onderscheid tussen evalueren en begeleiden, hoewel dit in de praktijk niet altijd eenvoudig ligt. Ze reflecteert over de doeltreffendheid van haar aanpak en stuurt de ontwikkeling geregeld bij.

De **sociale en emotionele begeleiding** is een speerpunt in de werking van de school. Onder impuls van de zorgcoördinator en de directeur blijft het een permanent aandachtspunt binnen het team. Diverse initiatieven, waaronder de speelplaatswerking, de groene leerkracht, conflicthantering, de snoezelruimte en de inzet op relationele vorming illustreren deze bekommernis. De school onderzoekt en optimaliseert de effecten van deze acties tijdens (zorg-)overleg, via bevestigingen en met inspraak van leerlingen.

De directeur structureert het **algemeen beleid** van de school. Ze stelt duidelijke verwachtingen, maar geeft ook vertrouwen en inspraak. Ze stimuleert de professionele ontwikkeling van het team vanuit gesprekken, klasbezoeken en hospiteerbeurten. Prioriteiten worden in overleg gekozen en geconcretiseerd in beleidsplannen op korte en langere termijn. Vaak ondersteunt een kernteam de uitwerking ervan. Zowel zelfevaluatie als outputanalyse vormen de basis om de onderwijskwaliteit op te volgen en bij te sturen.

Het onderzoek naar aspecten van de **regelgeving** toont aan dat de school de onderzochte regelgeving respecteert. Het onderzoek naar de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school voldoende belang hecht aan het systematisch opsporen en beheersen van risico's op dit vlak. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De inspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten zelfstandig weg te werken.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig **advies** voor het erkenningsonderzoek in de kleuterafdeling. De leerkrachten streven de ontwikkelingsdoelen van de leergebieden in de focus voldoende na. In de lagere afdeling is dit advies 'beperkt gunstig'. Het team bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate, maar er zijn nog bijstellingen nodig om ook te voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek'. De inspectie waardeert de inzet en de dynamiek binnen het team en is ervan overtuigd dat het de geformuleerde tekorten en aandachtspunten met succes kan bijsturen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Leerkrachten hebben een goed zicht op de verwachtingen van het betrokken leerplan voor hun doelgroep en stemmen hun aanbod daarop af. Ze volgen de wiskundige ontwikkeling van de kleuters nauwgezet op en bieden gedifferentieerde ondersteuning.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor mens en maatschappij in voldoende mate na. Het doelgerichte aanbod en de rijke leeromgeving bieden kinderen ruime kansen om hun leefwereld te exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Het team investeert in een verfijning van de visie en de klaspraktijk voor dit leergebied. Een degelijk aanbod en een stimulerende begeleiding motiveren de kleuters om - op hun niveau - nieuwsgierig te onderzoeken en te experimenteren.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Voldoet

Curriculum	De leerkrachten van de kleuterafdeling richten zich vooral op het
Onderwijsaanbod	ontwikkelingsplan van het eigen net om hun aanbod vorm te geven. Onder
<i>Referentiekader</i>	meer voor de leergebieden in de focus hanteren ze ook leerplandoelen, voor
<i>Planning</i>	andere leergebieden gebeurt dit nog niet door iedereen.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Per thema zoeken ze - vaak in overleg - activiteiten die aansluiten bij de
<i>Samenhang</i>	leefwereld van de kleuters. Ze streven daarbij naar evenwicht tussen
<i>Brede harmonische vorming</i>	verschillende ervaringssituaties en kiezen een beperkt aantal
<i>Actief leren</i>	ontwikkelingsaspecten, die hierbij de klemtoon krijgen. Op een overzichtslijst
	houden ze bij of de verschillende aspecten voldoende aandacht krijgen. Indien
	nodig sturen ze hun aanbod bij. Bronnenboeken bieden daarbij inspiratie.

In hun planning verwijzen teamleden naar ontmoetings- en hoekenfiches, waarin de activiteiten gelinkt zijn aan ontwikkelingsaspecten. Daarin stellen ze ook een gradatie voorop naargelang de leeftijd van de kleuters. In deze fiches en in hun agenda, noteren leerkrachten ook leerplandoelen. Voor wiskundige initiatie reflecteerde het team over de activiteiten die beantwoorden aan de verschillende leerplandoelen voor de eigen klas.

De leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek krijgen een prominente plaats binnen de themaplanning. In een themadossier duiden leerkrachten telkens aan welke leerplandoelen ze beogen. De directeur ging na of alle betrokken doelen daarbij aan bod komen. Deze aanpak richt zich vrijwel uitsluitend op de hoofddoelen. De subdoelen met specifieke informatie over leerinhouden voor de eigen groep krijgen veel minder aandacht.

De ontwikkelingslijnen en afspraken in de 'kleuterwijzer' zorgen voor een zekere gradatie en continuïteit over de groepen heen. Onder andere voor het gebruik van kalenders maakten teamleden duidelijke afspraken. Bij gemeenschappelijke thema's bespreken ze een gedifferentieerd aanbod per leeftijdsgroep. Voor andere thema's zorgt een overzichtsbord ervoor dat overlappingsen vermeden worden. Dit themabord biedt ook de gymleerkracht inspiratie om aan te sluiten bij het lopende thema in de klas.

Per thema voorziet elke leerkracht een streefwoordenschat. Ze richt zich daarbij vooral op datgene waar de kleuters volgens haar aan toe zijn. Een geleidelijke opbouw ervan is niet expliciet afgesproken, behalve voor de vaste thema's. Voor de specifieke rekenbegrippen strepen leerkrachten op een lijst aan welke zeker aandacht moeten krijgen.

Geregeld organiseren leerkrachten leeruitstappen of nodigen ze een bezoeker uit in de klas. Vaak brengen zij of de kleuters elementen uit de realiteit mee naar de klas. In de peuterklas brengt 'de verteltas' die in het weekend met een kind meegaat naar huis, soms nieuwe elementen aan.

In de jaarplanning voorziet het team witruimtes om de inbreng van de kleuters kansen te geven. Teamleden beluisteren hiertoe de interesses van de kinderen en spelen in op wat ze meebrengen. Het systematisch betrekken van (oudere) kleuters bij de brainstorming rond de invulling van een thema, heeft in verschillende klassen nog groeikansen. Dit is ook het geval voor het doelgericht reflecteren met kleuters over voorbije activiteiten of over hun aanpak van 'problemen'. Toch zijn hier al waardevolle aanzetten aanwezig, zoals de reflectie bij contractwerk en het dagboek van de klas.

Onderwijsorganisatie *Klasmanagement*

Verschillende speelleerhoeken krijgen een verrijking vanuit het lopende thema, dat duidelijk herkenbaar is in de klas. Leerkrachten zorgen voor een uitdagende invulling en stimuleren kleuters om te experimenteren en te exploreren. Ze stellen kinderen voor problemen op hun niveau en motiveren hen op zoek te gaan naar oplossingen. In sommige klassen is de 'denktijd' hiertoe wat beperkt, omdat de leerkracht te snel of te vaak zelf aan het woord is.

De zorgende en stimulerende omgangsstijl van de teamleden creëert een veilig klimaat, waarin kleuters nieuwsgierig met de realiteit durven omgaan en hun ervaringen en gevoelens verwoorden.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De klassen zijn ruim voorzien van ontwikkelingsmaterialen, ook door de leerkracht zelf ontworpen. Teamleden getuigen dat er voldoende budget beschikbaar is om nieuw spelmateriaal aan te kopen. Naar aanleiding van de prioriteit rond wiskunde, kocht de school diverse rekenspellen aan. Per spel noteerden teamleden de mogelijkheden op een bijhorende fiche, die ook de beoogde doelen vermeldt. Zowel de klas- als de zorgleerkracht schakelen deze materialen in bij hun aanbod. Het team stelde een rijke variatie aan techniekoffers samen, waarvan er telkens enkele in de klas aanwezig zijn. Een beurtsysteem zorgt ervoor dat kinderen verschillende materialen, instrumenten en technische constructies leren begrijpen en hanteren. Ook de ontdektafels, timmertafels en constructiespelen illustreren de aandacht die het team aan techniek besteedt.
Infrastructuur	De klassen zijn aantrekkelijk en functioneel ingericht. De meeste materialen zijn goed bereikbaar voor de kinderen, wat hen kansen biedt om te groeien in zelfstandigheid. Vrijwel alle klassen hebben een ruim terras, waardoor activiteiten in openlucht kunnen doorgaan. De onthaalhoek is echter vaak nogal smal, waardoor kinderen de spreker of de besproken voorwerpen niet altijd duidelijk kunnen zien.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De meeste teamleden noteren bijna dagelijks opvallend gedrag, vorderingen of noden van kleuters in een observatieschrift. De synthese van deze notities in een digitaal dossier zorgt voor een gestructureerd beeld over de ontwikkeling van elke kleuter. Daarnaast observeren leerkrachten vaak op een klaslijst of een beoogde deelvvaardigheid al dan niet bereikt is. Sommigen koppelen deze observatie heel duidelijk aan het doel dat ze bij de activiteit formuleren. Puzzelkaarten laten de oudste kleuters toe om hun vorderingen zelf te volgen. Driemaal per jaar screenen leerkrachten elke kleuter op basis van een gradueel opgebouwde lijst met een selectie van ontwikkelingsaspecten. Bij deze selectie werden een aantal aspecten die specifiek verwijzen naar mens en maatschappij en wetenschappen en techniek echter niet weerhouden. Ook evaluatie vanuit geformuleerde leerplandoelen is geen gewoonte. Welbevinden, betrokkenheid en een aantal specifieke competenties - waaronder wiskundig denken - worden geregeld beoordeeld volgens vaste criteria. Vele leerkrachten motiveren hun scores met omstandige notities. De observaties dienen als uitgangspunt voor een aanbod op maat van de betrokken kleuters. Ze vormen een ondersteuning bij het zorgoverleg en bij contacten met ouders. Op leerkrachtniveau geven ze ook aanleiding tot reflectie op het didactisch handelen. Bij oudere kleuters hanteert het team genormeerde testen om het beeld van elk kind te vervolledigen.
Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	Naast oudercontacten, gebruikt het team klasblogs en de nieuwsbrieven om ouders op de hoogte te houden van wat op school gebeurt. In de nieuwsbrief vinden ouders informatie over het voorbije en het komende thema. Ook de daarbij horende streefwoordenschat staat erin vermeld. Verder streeft het team een grote ouderbetrokkenheid na, waardoor kansen ontstaan om op een meer informele manier informatie uit te wisselen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het digitale zorgdossier maakt de informatie over de ontwikkeling van kleuters voor alle (bevoegde) betrokkenen zichtbaar. In een overgangsgesprek bij de wisseling van klas verduidelijkt de leerkracht de belangrijkste vaststellingen aan haar collega van de volgende klas. De hierboven genoemde observaties vullen deze beeldvorming voortdurend aan. Leerkrachten proberen de informatie te gebruiken om hun aanbod en ondersteuning beter te laten aansluiten bij de noden van de kleuters. In hun planning voorzien vele teamleden al een gedifferentieerd aanbod, soms vanuit reflecties bij voorbije activiteiten.

In overleg met het zorgteam organiseren ze bijkomende hulp voor kleuters die daar nood aan hebben. Samen zoeken ze welke zorginterventies de klasleerkracht zelf kan uitvoeren. Op afgesproken tijdstippen ondersteunt de zorgleerkracht klasintern. Sommige klasleerkrachten kiezen ervoor om op die momenten zelf intensiever met enkele 'zorgkleuters' aan de slag te gaan. Andere keren verloopt de ondersteuning buiten de klas door de zorgleerkracht, waarbij een 'handelingsplan' helpt bij een doelgerichte coördinatie van de initiatieven. De teamleden spreken hun waardering uit voor het advies en de hulp die ze van de zorgcoördinator en de zorgleerkrachten krijgen.

Om de overgang naar het eerste leerjaar zo vlot mogelijk te laten verlopen, overleggen de leerkrachten van de betrokken klassen frequent. Ze wisselen materialen uit, nemen werkwijzen van elkaar over en organiseren klasoverschrijdende activiteiten. Ze gingen ook al bij elkaar hospiteren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Zowel wiskundige initiatie als het domein 'techniek' waren in een recent verleden prioriteiten binnen het vernieuwingstraject van de school. De school deed daarbij beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en organiseerde professionalisering tijdens studiedagen en op personeelsvergaderingen. De effecten van deze inspanningen zijn merkbaar in de klaspraktijk. Het team engageert zich vanaf dit schooljaar ook om haar aanpak nauwer af te stemmen op de doelstellingen van 'STEM-onderwijs' (Science - Technology - Engineering - Mathematics). Een kernteam verzamelt informatie over de wijze waarop het basisonderwijs hiertoe kan bijdragen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Leerkrachten zorgen voor een doordacht en doelgericht aanbod. Ze volgen de wiskundige vorderingen van de leerlingen nauwgezet op en bieden hen adequate ondersteuning, aansluitend bij hun zorgvragen.

Curriculum	De teamleden richten zich op de leerstofindeling van een onderwijsleerpakket
Onderwijsaanbod	om het aanbod voor wiskunde vorm te geven. Ze gaan er echter op een
<i>Referentiekader</i>	kritische manier mee om. Vorig jaar vergeleken ze het aanbod van deze
<i>Planning</i>	methode met de leerplandoelen. Daardoor hebben ze een goed zicht op de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	specifieke leerinhouden voor hun klas. Dit leidde ook tot een reflectie op wat
<i>Samenhang</i>	basisleerstof is en wat veeleer een uitbreiding is. Automatisatie krijgt een
<i>Brede harmonische vorming</i>	sterkere nadruk. Verder stelde het team een bundel samen met afspraken en
<i>Actief leren</i>	procedures voor de didactische aanpak van het wiskundeonderwijs. Hierdoor
	groeit ook het inzicht in de leerinhouden en de aanpak binnen de andere
	klassen. Deze oefening gebeurde zelfs samen met de kleuterafdeling.

In hun jaarplanning nemen leerkrachten grotendeels de leerstofspreiding en de graduele opbouw over die het onderwijsleerpakket voorstelt. Soms clusteren ze gelijkaardige onderwerpen. Een aantal leerinhouden werden in onderling overleg doorgeschoven naar een volgend leerjaar. In de dagplanning kopiëren de meeste leerkrachten de doelen die de methode voorstelt. Dit leidt soms tot meer doelen dan wat ze in die les gericht kunnen nastreven.

Tijdens de bijgewoonde lessen probeerden sommige leerkrachten aan te sluiten bij betekenisvolle situaties uit de leefwereld van de kinderen. Anderen bespreken met de leerlingen het doel van de les. Op teamniveau hebben deze praktijken nog groeikansen, net als het achteraf met leerlingen reflecteren over wat ze leerden.

De leerinhouden sluiten aan bij wat kinderen al beheersen. Vaak verwijzen leerkrachten ernaar bij het begin van de les. Kinderen krijgen de kans om samen te werken en elkaar te helpen. Frequent leggen leerkrachten de nadruk op nauwkeurig en ordelijk werken. De aandacht voor leren leren blijkt onder meer uit het gebruik van onthoudboekjes of -kaarten, de opbouw van rekenstrategieën en de initiatieven rond flexibel rekenen.

Onderwijsorganisatie	Het team besteedt ruim voldoende onderwijstijd aan dit leergebied.
<i>Onderwijstijd</i>	Omwille van de groepsgrootte gaan sommige leerkrachten ondersteunen in
<i>Klasmanagement</i>	andere klassen. Dit verbreedt hun zicht op de continue opbouw binnen
	wiskunde en het getuigt van samenhang. Maar het leidt in een aantal
	gevallen tot andere vrij grote groepen en verschillende leerkrachten voor de
	klas.
	Heel wat teamleden scheppen ruime mogelijkheden voor 'handelend leren'.
	Ook de meetstands met opdrachtkaarten voor metend rekenen zijn
	waardevolle leermomenten. De gestructureerde en motiverende aanpak van de
	meeste leerkrachten zorgt voor een stimulerend leerklimaat.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Aan de klaswand ondersteunen verzorgde opzoekbladen het denken van de leerlingen. Voor metend rekenen zijn referentiematen afgesproken, die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen. Die zijn in de klas aanwezig, als reële voorwerpen of op overzichtskaarten. ICT-middelen (informatie- en communicatietechnologie) gebruiken teamleden vooral als ondersteuning bij het inoefenen. Ze gaan hiervoor ook geregeld naar de computerklas. In de meeste klassen is ook een digibord beschikbaar. Het is vooral de leerkracht zelf die het hanteert om bordboeken van het onderwijsleerpakket te projecteren. In sommige klassen laat dit bord het soms afweten. Eén bord is aan vervanging toe.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leerkrachten hanteren de toetsen van het onderwijsleerpakket. Maar vaak maken ze zelf nog bijkomende toetsen om tussentijds te onderzoeken of bepaalde inzichten en vaardigheden verworven zijn. Anderen maken een selectie in de toetsitems in functie van de basisdoelen. Sommige teamleden geven aan dat ze nu en dan gedifferentieerd evalueren in functie van de mogelijkheden van sommige kinderen. Ze denken daarbij aan extra hulpmiddelen en aan minder of aangepaste opgaven. Ze bespreken dit vooraf met de ouders om geen foute verwachtingen te creëren. Daarnaast houden de meeste teamleden notities over hun leerlingen bij in een observatieschrift. Sommigen doen dit heel uitgebreid en nauwgezet om de vorderingen in de verschillende differentiatiegroepen systematisch op te volgen. Op afgesproken tijdstippen neemt elke leerkracht genormeerde testen van een leerlingvolgsysteem af. De zorgcoördinator biedt ondersteuning bij de analyse ervan en bij het bepalen van de vorderingszones. Soms biedt ze extra oefenstof om vastgestelde hiaten bij te sturen. Leerkrachten hanteren directe positieve feedback tijdens de inoefenfase om succeservaringen bij kinderen te onderstrepen. In verschillende klassen krijgen leerlingen aanzetten tot zelfevaluatie, bv. door het gebruik van correctiesleutels of tijdens leergesprekken.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Bij de overstap naar een volgende klas zorgen een digitaal platform en gesprekken voor informatiedoorstroming over de vorderingen van individuele leerlingen. Toetsen, observaties en het leerlingvolgsysteem vullen deze beeldvorming aan. Deze gegevens sturen in de eerste plaats de brede zorg in de klas aan. Leerkrachten differentiëren in aanbod en ondersteuning, naargelang de vorderingen van deelgroepen of individuele leerlingen. Vaak mogen leerlingen materiaal en stappenplannen gebruiken. Sommigen beschikken over individueel aangepaste onthoudkaarten. Vrijwel alle teamleden schakelen hierbij het differentiatiemateriaal van het onderwijsleerpakket in. Kinderen die daar nood aan hebben krijgen verlengde instructie of nabije ondersteuning tijdens het inoefenen. Sommige teamleden opteren voor klasdoorbrekende vorderingengroepen. Anderen geloven meer in kleine, heterogene groepen of in bijkomende ondersteuning in de klas.

Tijdens het zorgoverleg zoeken leerkrachten met de zorgcoördinator naar een passend aanbod en adequate ondersteuning voor leerlingen met extra noden. Voor rekensterke leerlingen zijn er meer uitdagende taken op hun niveau. In de hoogste klassen komt ‘de rekenprof’ eens per week langs met extra taken, wat het probleemoplossend denken stimuleert en verder ontwikkelt.

Kwaliteitszorg De directeur analyseert de resultaten van interdiocesane proeven om het wiskundeonderwijs over de klassen heen te optimaliseren. De bevindingen hierbij waren vorig jaar de aanzet om de domeinen getallenkennis en bewerkingen grondig onder de loep te nemen. De school deed hierbij een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. Dit schooljaar vormen ‘toepassingen in wiskunde’ het onderwerp van de komende studiedag. Een kernteam specialiseert zich in kwaliteitszorg, vertrekkend vanuit de analyse van schooloverstijgende toetsen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. Het specifieke aanbod voor dit leergebied komt in de verdrukking door een versnipperde invulling vanuit andere vormingsaspecten. De concrete verwachtingen van het leerplan zijn nog te weinig richtinggevend.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Het team heeft te weinig gerichte aandacht voor de leerplanvisie en een aantal kerndoelen bij dit leergebied. De evaluatiepraktijk is nog te beperkt, zowel in de breedte als in frequentie.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Voldoet niet

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Het team kiest ervoor om beide leergebieden te integreren in een hoofdzakelijk thematisch aanbod, dat ze zelf vulling geven. Alle teamleden beschikken sinds kort over een kopie van het vernieuwde leerplan. Maar in de praktijk bestaat de leerplangerichtheid vooral in het aanstrepen van een doelenlijst in de themadossiers. Daarbij werkt het team veeleer vanuit een verantwoordingsperspectief. De andere hoofdstukken van het leerplan over visie, didactische aanpak en evaluatie zijn na de implementatie van het leerplan jaren geleden, wat vervaagd en nog weinig richtinggevend.
--	---

Toch verwijzen leerkrachten bij de meeste activiteiten naar leerplandoelen. Soms zijn het er zeer veel voor een beperkte tijd en komen die voortdurend terug. Het is nog geen gewoonte om een beperkt aantal essentiële doelen voorop te stellen bij het plannen van activiteiten. Soms echter ontbreken doelen, of overwegen doelen die meer aansluiten bij andere leergebieden of bij

leergebiedoverschrijdende eindtermen.

De themadossiers bevatten, naast de doelenlijst, een waardevolle structuur om een thema rijk uit te bouwen. Verschillende leerkrachten benutten deze mogelijkheden nog te beperkt.

De reflectie over doelen gebeurt vrijwel nooit op het niveau van de tussendoelen, die de specifieke leerinhouden per leeftijdsgroep concretiseren. Daardoor hebben vele teamleden slechts een beperkt zicht op de systematisch na te streven doelen voor hun klas. Dit verklaart ook waarom sommigen lange tijd blijven stilstaan bij inhouden die niet essentieel zijn voor de betrokken leeftijdsgroep.

Twee jaar geleden maakte het team een inventaris van de behandelde doelen en stuurde het enkele hiaten bij. Bij deze goedbedoelde en ongetwijfeld tijdsintensieve reflectie, werden evenmin tussendoelen in rekening gebracht. Daardoor werden wellicht een aantal noodzakelijke leerstofonderdelen over het hoofd gezien.

In het verleden overlegde het team over een verdeling van de thema's om overlappingen te vermijden. Ook nu biedt een themabord bij de leraarskamer een duidelijk overzicht van de lopende thema's in elke klas.

Leerkrachten streven terecht naar integratie tussen deze leergebieden en muzische vorming. In hun jaarplanning voorzien ze muzische activiteiten bij de thema's. In sommige activiteiten is het evenwicht tussen beide wat zoek. De teamleden plannen waardevolle leeruitstappen. Ook de samenwerking met bedrijven en met een technische school is zeker verrijkend. Daarnaast bieden de tweejaarlijkse extra-murosactiviteiten mooie kansen tot integratie over de leergebieden heen.

Actualiteit krijgt niet overal de nodige aandacht. Waar dit wel gebeurt, blijft het veeleer een doel op zich, dan wel een middel om een thema op gang te brengen en te stimuleren.

De meeste leerkrachten voorzien 'witruimtes' in hun jaarplanning om de inbreng van leerlingen een kans te geven. Toch vinden sommigen het nog moeilijk om hierbij het gewenste effect te realiseren.

Onderwijsorganisatie De meeste teamleden voorzien de minimum onderwijstijd, die de leerplanmakers voor de realisatie van de doelen voorzien. Uit de dagplanning blijkt echter dat de tijd voor deze leergebieden heel vaak een invulling krijgen vanuit meer organisatorische activiteiten en leergebiedoverschrijdende doelen. Vaak gaat het ook om inhouden die veeleer (of ook) in andere leergebieden thuishoren. Daardoor komt de tijd voor een aantal belangrijke 'wereldoriënterende' activiteiten in het gedrang.

Leerkrachten schakelen frequent groepswork in tijdens de lessen. Daarmee komen ze tegemoet aan een aanbeveling uit het vorige doorlichtingsverslag. Bewaken dat leerlingen via deze werkvorm ook correcte inhouden verwerven en die 'vastzetten', blijft hierbij belangrijk.

In sommige klassen overweegt het lezen van teksten en het invullen van

werkbleden.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Voor het domein techniek ging het team enthousiast aan de slag om materialenkoffers te ontwerpen, gedifferentieerd volgens verschillende leeftijdsgroepen. Daar horen ook doelenfiches, lesvoorbereidingen en stappenplannen bij. De technieknamiddagen zijn een waardevolle aanzet, maar de integratie van techniek binnen de thema's moet nog groeien. Ook de visie achter dit domein is nog niet bij iedereen even sterk.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Voor de bestaansdimensies tijd en ruimte ontwierp het team enkele jaren geleden een bundel, die de continue opbouw moet garanderen. Vrijwel alle leerkrachten respecteren de gemaakte afspraken en voorzien de nodige tijd- en ruimtekaders. Maar een functionele invulling van deze referentiekaders ontbreekt in verschillende klassen. De suggestie van het leerplan om aspecten van 'historische tijd' vroeg op het schooljaar te kaderen, blijkt niet overal richtinggevend. Daardoor gaan er kansen verloren om het tijd- en ruimtebesef bij kinderen te laten groeien en er op heel geregelde tijdstippen aandacht voor te hebben. De optie om gehanteerde tijds-kaders door te geven naar de volgende klas biedt interessante mogelijkheden, op voorwaarde dat ze uitgebreid en aangevuld worden met meer relevante herkenningpunten. De eigen levensloop en historische littekens uit de omgeving krijgen daarin zelden een plaats. Leerkrachten schakelen audiovisueel materiaal efficiënt in om bepaalde inhoud te verduidelijken. In een aantal klassen illustreert een rijk gevuld themabord het lopende thema. Hoewel de themadossiers ook procesevaluatie stimuleren, blijven leerkrachten vooral gefocust op productevaluatie, met de nadruk op kenniselementen. 'Herfstrappen' eind oktober vermelden vaak nog geen toetsen voor deze leergebieden, 'omdat het thema nog niet afgewerkt is'. De suggestie van het leerplan om ook observaties, werkstukken en leerverslagen in de evaluatie te betrekken, wacht in vele klassen nog op een concrete invulling. Waardevol is alvast de optie om, naast een beoordeling in cijfers voor kenniselementen, ook verworven vaardigheden te vermelden op het leerlingenrapport. Bij relationele opvoeding en aspecten van 'mens en medemens' krijgen leerlingen kans om zichzelf te evalueren. Leerlingen nemen deel aan externe toetsen en wedstrijden. Onder impuls van de gymleerkracht konden kinderen recent mooie successen boeken op het vlak van gezondheidseducatie.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Aspecten van deze leergebieden behoren nog niet echt tot de focus in observaties. Elementen van relationele vorming, onder meer rond speelplaatsgedrag en pestproblematiek, zijn wel onderwerpen van reflectie binnen de klasgroep. Leerkrachten zorgen voor een veilig leerklimaat, waarbinnen leerlingen vragen durven stellen en onbevragen op zoek gaan naar antwoorden. Verschillende teamleden proberen aan te sluiten bij interesses van de klasgroep. Differentiatie naar interesse of op het vlak van competenties van individuele leerlingen is nog niet echt een gangbare praktijk.
Professionalisering	Het pleit voor de ontwikkelingsgerichtheid binnen het team dat de school zich

Deskundigheidsbevordering engageerde om 'STEM-onderwijs' verder te verkennen en een
Nascholingen onderzoeksgerichte houding meer kansen te geven in het basisonderwijs.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het BVH-beleid verloopt voorbeeldig en resulteert in gebouwen en lokalen die geschikt zijn voor het inrichten van onderwijs.

De school kent haar tekorten. Ze gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daarnaast laat ze externe deskundigen de nodige analyses uitvoeren.

De school beheerst haar tekorten. Ze verzamelt alle verkregen gegevens in haar planning voor BVH en volgt de tekorten en opmerkingen uit de eigen controles en verslagen van externen systematisch op. De planning is concreet en realistisch en leidt, samen met de daadkracht van de school, ook tot het wegwerken van opmerkingen en tekorten binnen een billijke termijn.

Het personeel wordt betrokken bij het beleid voor BVH via het lokaal overleg en door bepaalde thema's proactief aan te brengen bij personeelsleden.

De inspectie sluit zich grotendeels aan bij de bevindingen van de school en van derden, zowel op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid als gezondheid en hygiëne. Ze stelt vast dat nog enkele items op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid een werkpunt vormen. De school schrijft deze opmerkingen in haar planning in en brengt deze werkpunten indien nodig op de agenda van het overlegcomité op niveau van de scholengemeenschap.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (bvH). Ze houdt hierbij rekening met de plannen van de school om de infrastructuur van de lagere afdeling verder systematisch te vernieuwen. Omwille van de systematiek waarmee de school haar tekorten en werkpunten opspoor, opvolgt en oplost en omwille van de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de inspectie op het hoog beleidsvoerend vermogen voor BVH om de resterende tekorten zelfstandig weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het college van directeurs en de mentor-coach ontwikkelden binnen de scholengemeenschap een lijvig bundel over 'Individuele loopbaanontwikkeling en groei naar professionele leergemeenschappen'. Daarin schetsen ze aanvangsbegeleiding als een onderdeel van professionalisering van het hele team.
- Dit beleidsplan bevat gedetailleerde procedures en modellen om zowel de aanvangsbegeleiding als de verdere loopbaanbegeleiding van leerkrachten vorm te geven. Aanvangsbegeleiding richt zich vooral op de eerste drie schooljaren die TADD voorafgaan (tijdelijke aanstelling van doorlopende duur), maar heeft ook aandacht voor leerkrachten in een veranderde opdracht. In een tweede ontwikkelingsfase evolueren leerkrachten verder naar 'ontwerpers van onderwijs', om tenslotte door te groeien tot 'experts of beleidsondersteuners'. De coördinerende directeur verduidelijkte al enkele aspecten van dit beleid op de personeelsvergadering in verschillende scholen.
- De mentor-coach kreeg in combinatie met een andere scholengemeenschap een voltijdse opdracht toegewezen. Elke school draagt daartoe enkele lestijden bij. Voor deze functie geldt een duidelijke taakomschrijving. Enerzijds coördineert hij het stagebeleid binnen de scholengemeenschap, anderzijds organiseert en ondersteunt hij de aanvangsbegeleiding binnen de scholen. Hij heeft in die zin ook een adviserende opdracht binnen het directieoverleg. De benaming 'mentor-coach' verwijst zowel naar het 'helpen groeien in vakbekwaamheid' als naar het 'ondersteunen van professionele ontwikkeling'. De beginnende leerkracht krijgt informatie over verwachtingen en procedures tijdens gesprekken met de directie of mentor-coach en in een onthaalbrochure. Verder krijgt hij of zij een gepersonaliseerde functiebeschrijving.
- Ondersteuning** De ondersteuning van beginners maakt een onderscheid tussen wegwijis-, werk- en leerbegeleiding. De directeur neemt een deel van de wegwijisbegeleiding voor haar rekening tijdens een introductiegesprek, waarbij ze informatie geeft over de specifieke opdracht, de schoolorganisatie. Ze brengt de startende leerkrachten ook in contact met de parallelcollega's. Daarnaast overloopt de mentor-coach met hen de onthaaldocumenten en beklemtoont hij zijn beschikbaarheid bij vragen. Door frequente korte bezoeken probeert hij het vertrouwen te laten groeien. Ook van de directeur krijgen starters de tijd om te 'acclimatiseren'.
- Ook voor vervangende leerkrachten heeft de school een informatiemap, met klas- en schoolafspraken, verwachtingen rond agenda en lesvoorbereidingen, een schoolkalender en de voorstelling van het team.

De werkbegeleiding start na enkele maanden. Hiervoor is geen strak patroon voorzien om te kunnen aansluiten bij de noden van de beginnende leerkracht. Op basis van vragen of in voorbereiding van specifieke klas- en schooltaken, krijgen leerkrachten van de mentor-coach inspirerende teksten of links naar een website, als voorbereiding op een gesprek. Deze gesprekken zijn vooraf gepland, meestal tijdens een kindvrij moment.

Na de kerstvakantie start stilaan ook de leerbegeleiding met een reflectie over de eerste successen, om het zelfvertrouwen aan te scherpen. Nadien stimuleert de mentor-coach een zelfreflectie over zorgbekkommernissen.

Het tweede jaar ligt binnen de werkbegeleiding vooral de klemtoon op didactische vaardigheden. De 'begeleidingsverslagen' van klasbezoeken kunnen daarbij een vertrekpunt zijn, als de beginnende leerkracht dat wenst. Leerbegeleiding richt zich onder meer op het ontdekken van de eigen kernkwaliteiten als leerkracht. In een derde begeleidingsjaar komt supervisie aan bod. Beginners schrijven om beurt een werkervaring uit en reflecteren in beperkte groep over hun professionele identiteit.

Het aanvangsbeleid rekent ook op de medeverantwoordelijkheid van andere teamleden. Startende leerkrachten getuigen dat ze bij parallelcollega's terecht kunnen voor praktische ondersteuning. Het beleid kadert aanvangsbegeleiding binnen een professionele leercultuur, waar het hele team bij betrokken is. De directeur stimuleert daartoe bijvoorbeeld hospiteren binnen de school. Uit functioneringsgesprekken en klasbezoeken laat ze leerkrachten werkpunten en leervragen ontwikkelen, die soms een vervolg krijgen in nascholing.

Doeltreffendheid De mentor-coach maakt er een gewoonte van om zelf ook een reflectie uit te schrijven na gesprekken met startende leerkrachten. Bij het einde van het schooljaar polst hij in een gesprek met de directeur naar de effecten van zijn tussenkomsten en naar nieuwe verwachtingen. Aanvangsbegeleiding en mogelijke bijsturingen vormen geregeld het gespreksonderwerp in het college van directeurs. Beginnende leerkrachten krijgen een forum om de aanvangsbegeleiding te evalueren tijdens een van de laatste supervisiebijeenkomsten. Voor volgend schooljaar is er een specifieke bevraging uitgewerkt, die focust op de noden van startende leerkrachten. Tijdens de doorlichtingsgesprekken bleek een hoge tevredenheid over de aanvangsondersteuning.

De evaluatie van beginners is in de visietekst duidelijk gescheiden van de begeleiding. Daarvoor zijn twee verschillende sporen uitgewerkt. De mentor-coach maakt beginners ook duidelijk dat de inhoud van hun gesprekken niet met de directeur besproken wordt.

Op geregelde momenten in het schooljaar krijgt de beginnende leerkracht een 'begeleidingsbezoek' van een directeur uit de scholengemeenschap. Dit beklemtoont dat aanwervingsbeleid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is; ook sollicitatiegesprekken gebeuren gezamenlijk. Toch is het voor beginners niet evident om hierbij begeleiding los te koppelen van evaluatie. Te meer daar deze bezoeken zo goed als onaangekondigd verlopen. Anderzijds waarderen ze

deze vorm van tussentijdse feedback en de tips die ze krijgen voor bijsturing.

- Ontwikkeling** De scholengemeenschap investeert in een intense samenwerking op dit vlak. De aanvangsbegeleiding is sterk gelijklopend, echter zonder een keurslijf te worden waarin de eigenheid van de school verloren gaat. Ze organiseert ook ‘ankermomenten’ rond algemene didactische thema’s voor alle starters samen. In de toekomst wil ze de twee volgende ontwikkelingsfasen na de aanvangsbegeleiding nog sterker uitwerken.
- De mentor-coach zet sterk in op eigen professionalisering. Hij volgde al uitgebreid nascholing, onder meer over supervisie en rond het professionaliseringsbeleid in scholen. De komende schooljaren wil hij zijn kennis van vakdidactiek verder aanscherpen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** De sociale en emotionele begeleiding van kleuters en leerlingen verloopt doelgericht. In het pedagogische project stelt de school dat ze wil werken aan de mentale gezondheid van kinderen. Ze wil een veilige plaats creëren en vanuit een positieve ingesteldheid de kinderen aanvaarden zoals ze zijn. Ook een goede omgang tussen de kinderen onderling, draagt de school hoog in haar vaandel. Het schoolteam ziet het welbevinden van de leerlingen als de basis voor ontwikkeling en leren.
- De school beschikt over uitgewerkte bundels. Ze bevatten lijsten waarin de doelen voor relationele vorming per leergebied zijn samengebracht. In die mappen staat onder meer ook de Axenroos beschreven, een methode om de interactie tussen kinderen te typeren.
- Ondersteuning** De zorgcoördinator fungeert als intern deskundige, voortrekker en ondersteuner voor het sociaal-emotioneel functioneren en welbevinden. Haar taken situeren zich op zowel school-, leerkracht- als leerlingenniveau. Alle teamleden zijn echter de eerste verantwoordelijken en staan in voor de preventieve basiszorg. Ze zorgen voor een aangenaam en veilig klasklimaat. Drie keer per schooljaar worden de kinderen gescreend op welbevinden, betrokkenheid en competenties. De resultaten vormen het uitgangspunt voor de kindbesprekingen. Kinderen die het moeilijk hebben, kunnen terecht bij hun klasleerkracht of bij de zorgcoördinator, die als ‘groene juf’ optreedt voor kinderen of ouders. Ook de directeur is nauw betrokken bij het psychisch welzijn van de kinderen en laat geen kansen onbenut om hierbij te helpen. In het begin van het schooljaar investeert het team in een antipestprogramma. In haar aanpak kiest de school veeleer voor belonen dan straffen. Er zijn duidelijke school-, speelplaats- en klasafspraken die kinderen de nodige structuur bieden. Voor wie zich niet aan afspraken houdt, heeft het team een strategie ontwikkeld om negatief gedrag toch te ontmoedigen.

Daarnaast neemt het team nog meer initiatieven. Het wil dat kinderen zich goed voelen. In de kleuterafdeling en de onderbouw richten de teamleden zich op de Axenroos, een oriënteringskader met dieren. De vergelijking met - en de onderlinge relaties tussen bepaalde dieren worden stap voor stap aangebracht. Kinderen leren zichzelf en de anderen op die manier beter kennen en aanvaarden. In de hogere klassen gebruiken de teamleden een ander onderwijsleerpakket.

Wat zeker opvalt in deze school is de speelplaatswerking. De kinderen kunnen zich uitleven op ruime en goed ingerichte speelterreinen: schommelen, steppen, rolschaatsen, skateboards, voetballen ... er is voor elk wat wils. Wanneer er toch een ruzie ontstaat, nodigt de leerkracht de betrokken kinderen uit om het uit te praten in 'het huisje van Pim'. De kleuters hebben een aparte speelplaats, die dan nog is onderverdeeld voor de jongste en oudste kleuters. Voor de peuters is er 's morgens 'open onthaal', waarbij de ouders de kinderen tot in de klas brengen. Daar is er vaak een kort gesprekje aan gekoppeld. Dit schept vertrouwen en de betrokkenen ervaren dit als zeer waardevol.

Verder beschikt de school over een snoezelruimte, die in de loop van het jaar verschillende keren wordt aangepast. De kleuters gaan er minstens eens per week naartoe, om te relaxeren en tot rust te komen. In een 'motorische ruimte', waar er onder andere een boksbal hangt, kunnen opgewonden kinderen 'zich ontladen'.

De leerlingen van het zesde leerjaar zijn meter of peter van kinderen uit het eerste leerjaar. De oudere kinderen dragen zorg voor de jongere en aan de hand van een fotozoektocht leerden ze elkaar en de school beter kennen.

- Doeltreffendheid** Concrete positieve resultaten van de geleverde inspanningen vertalen zich onder meer in individuele succesverhalen en feedback van ouders. Speelplaatsconflicten lopen minder uit de hand, kinderen leren op een respectvolle wijze met elkaar om te gaan. Tijdens personeelsvergaderingen of andere overlegmomenten maakt het schoolteam tijd om te reflecteren over de effecten van haar initiatieven. De leerlingenraad en de leerlingen van de lagere afdeling worden betrokken bij de evaluatie van onder meer de speelplaatswerking.
- Ontwikkeling** Op beleidsniveau vormt de sociale en emotionele begeleiding een permanent aandachtspunt. De zorgcoördinator volgt geregeld nascholingen om gepast te kunnen inspelen op vragen van teamleden en de noden van de kinderen. Vanuit een ontwikkelingsdynamiek gaan teamleden geregeld op zoek naar nieuwe initiatieven en inzichten om de sociale en emotionele begeleiding verder uit te bouwen, bij te sturen en te vernieuwen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur voert het dagelijks beleid van de school. Voor aspecten van leer- en sociaal-emotionele begeleiding laat ze zich bijstaan door de zorgcoördinator. Ze staat voor een menselijk en transparant beleid. Ze spreekt haar waardering uit over de inzet en de dynamiek binnen het team. Leerkrachten hebben het op hun beurt over de efficiënte manier waarop de school georganiseerd en gestructureerd is, met duidelijke afspraken. Ze waarderen de steun die ze krijgen van de directeur, de zorgcoördinator en de administratieve medewerkers.

De directeur schenkt leerkrachten vertrouwen en vrij veel autonomie, bijvoorbeeld op het vlak van plannen of om nieuwe dingen uit te proberen. Anderzijds controleert ze sommige documenten, zoals het observatieschrift, leerlingrapporten, themadossiers ... en geeft er feedback op. Jaarlijks houdt ze of klasbezoeken of functioneringsgesprekken met elke leerkracht. Klasbezoeken zijn onaangekondigd, bij functioneringsgesprekken krijgen leerkrachten richtvragen. Ze stimuleert leerkrachten tot reflectie vanuit werkpunten of leervragen.

De school bouwde diverse structuren uit om gedeeld leiderschap vorm te geven. Werkgroepen buigen zich vooral over praktisch-organisatorische aspecten van het schoolleven. Kerngroepen ondersteunen de uitwerking van prioritaire aandachtspunten en daarnaast zijn er ook evaluatiegroepen die tussentijds de schoolwerking onder de loep nemen.

Visieontwikkeling De visie en procedures op school zijn vooral terug te vinden in het pedagogisch project en in het schoolwerkplan. De visie kadert in het opvoedingsconcept van de eigen koepel. Andere beleidsdocumenten volgen vaak dezelfde structuur, wat de herkenbaarheid ten goede komt.

Het team is in de voorbije jaren gegroeid naar een hogere gezamenlijke doelgerichtheid. Bewust gekozen samenwerkingsinitiatieven binnen de school dragen daartoe bij. Ook de hospiteerbeurten zorgen voor een beter zicht op en meer begrip voor elkaars werk. Op basis van geformuleerde leervragen stelt de directeur enkele hospiteermogelijkheden voor, waaruit de betrokken leerkrachten een keuze kunnen maken. Ze stelt ook een ondersteunende kijkwijzer ter beschikking.

De optie om leergroepen te vormen op basis van een gemeenschappelijke leervraag, schept kansen om elkaars onderwijsvisie te leren begrijpen en om samen te groeien in professionaliteit.

- Besluitvorming** De wekelijkse nieuwsbrief en het frequent informeel overleg zorgen voor een vlotte informatiedoorstroming. Binnen eenzelfde klas of graad werken leerkrachten vaak samen bij het uitwerken van een thema en de planning van onderwijsactiviteiten. Ze getuigen dat ze veel steun hebben aan elkaar. De teamleden voelen zich betrokken bij de besluitvorming. Ze krijgen inspraak, waarbij vooraf duidelijk is hoe en waarover dat kan gebeuren. Ze stellen dat de directeur uiteindelijk de beslissing neemt, maar nooit zonder eerst de betrokkenen te horen.
- Een jaarlijkse bevraging over het welbevinden van de leerlingen levert soms nieuwe aandachtspunten op. De school betreft de leerlingenraad bij het uitwerken en bij de evaluatie van bijsturingsvoorstellen.
- Kwaliteitszorg** Leerlingenresultaten uit schooloverstijgende toetsen vormen het uitgangspunt om te reflecteren over de onderwijskwaliteit. Onder meer een aantal werkpunten voor wiskunde kwamen uit de analyse naar voor. Daar zette het team een verbeteringstraject voor op. Een kernteam wil deze outputanalyse nog beter in de vingers krijgen.
- Elke leerkracht neemt deel aan een van de evaluatiegroepen, die de schoolprioriteiten en de gang van zaken op school op verschillende momenten in het schooljaar bespreken. De resultaten van deze gesprekken bepalen mee de keuze van volgende prioriteiten. Op basis daarvan groeit een beleidsplan met prioriteiten voor verschillende schooljaren. Het operationeel plan gaat verder in op de prioriteiten van dit schooljaar. Werkpunten op korte en op langere termijn met concrete doelen en acties krijgen er een tijdplanning.
- Talenbeleid** Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.
- Ze hanteren in verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.
- De teamleden houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De thema's in de kleuterafdeling krijgen een rijke en gevarieerde invulling, waarbij de verschillende leergebieden en domeinen op een evenwichtige manier aan bod komen.
- Vrijwel alle teamleden hebben een goed inzicht in de specifieke verwachtingen, die het leerplan wiskunde voor hun klasgroep stelt en stemmen hun aanbod daarop af.
- Leerkrachten van beide afdelingen volgen de wiskundige ontwikkeling van kinderen nauwgezet en organiseren passende differentiatie om hen daarbij te ondersteunen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aanvangsbegeleiding verloopt op een doordachte en goed gestructureerde wijze. De samenwerking binnen de scholengemeenschap is hierbij een meerwaarde.
- De school neemt waardevolle initiatieven om het emotioneel welbevinden van kinderen en hun sociale relaties op een positieve manier te stimuleren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur stimuleert professionele ontwikkeling vanuit gesprekken, klasbezoeken en hospiteerbeurten.
- De uitwerking van prioriteiten gebeurt op planmatige wijze en met ondersteuning van een kernteam.
- Het team hanteert zowel outputanalyse als zelfevaluatie om de onderwijskwaliteit op te volgen en te verbeteren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De observatie van aspecten van de leergebieden 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek' kan gericht verlopen in de kleuterafdeling.
- In de lagere afdeling kunnen betekenisvolle situaties en reflecteren met leerlingen de (wiskundige) leeromgeving nog krachtiger maken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan haar masterplan rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne betreffende de lagere afdeling zo snel mogelijk uitvoeren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling moet het team het aanbod voor 'mens en maatschappij' en 'mens en techniek' beter afstemmen op het leerplan en zorgen voor evenwicht tussen de doelen binnen de verschillende domeinen. Het team moet de nodige onderwijstijd voorzien om dit te kunnen realiseren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Johan KETS de inspecteur-verslaggever	Els DESMET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	